

NNI ARST
28.10.2014
15.42

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA
DOHODAK, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, listopad 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

a) Ocjena stanja

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 177/2004), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. godine, propisani su: porezni obveznik, izvori oporezivog dohotka, porezna oslobođenja, olakšice i poticaji, porezna osnovica, porezne stope, način utvrđivanja dohotka i plaćanja poreza na dohodak te predujmova poreza na dohodak i drugo. Nadalje, tim Zakonom, u odnosu na Zakon koji se primjenjivao do 31. prosinca 2004. godine, povećan je osnovni osobni odbitak s 1.500,00 kuna na 1.600,00 kuna mjesečno, povećani su faktori osobnog odbitka za uzdržavanu djecu, uzdržavane članove uže obitelji te za invalidnost poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, a uvedeno je i povećanje osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete ako im je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. Zakon je do sada imao sedam izmjena te je Zakonom o izmjeni Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 73/2008) od 1. srpnja 2008. godine povećan iznos osnovnog osobnog odbitka s 1.600,00 kuna na 1.800,00 kuna mjesečno te osobni odbitak umirovljenika s 3.000,00 kuna na 3.200,00 kuna mjesečno, a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 80/2010) od 1. srpnja 2010. godine promijenjene su porezne stope i porezni razredi, ukinute su određene porezne olakšice, uvedene su olakšice za uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, uvedene su nove odredbe u svezi podnošenja godišnje porezne prijave i konačnog obračuna i drugo. Tim su izmjenama uvedene tri nove stope poreza na dohodak i to 12% na mjesečnu poreznu osnovicu do 3.600,00 kuna, 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 3.600,00 kuna i 10.800,00 kuna te 40% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad 10.800,00 kuna. Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 114/2011) omogućilo se poslodavcima da svojim radnicima, odnosno osobama koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada, odobravaju kredite po povoljnijim kamatnim stopama, a da se isto ne smatra oporezivim primitkom primatelja kredita, odnosno donja granica kamate smanjila se s 4% na 3%. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 22/2012) povećan je osnovni osobni odbitak s 1.800,00 kuna na 2.200,00 kuna mjesečno i osobni odbitak umirovljenika s 3.200,00 kuna na 3.400,00 kuna mjesečno te su izmijenjeni porezni razredi, a uvedeno je i oporezivanje mirovina iz inozemstva i oporezivanje dividendi i udjela u dobiti. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 144/2012) u bitnome je izmijenjen način oporezivanja dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iste vrste u razdoblju od pet godina, uveden je zakonodavni okvir za uvođenje novog jedinstvenog obrasca za prikupljanje podataka o isplaćenim primicima te je propisano da se primici koji se isplaćuju iz fondova i programa Europske unije, putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u

Republici Hrvatskoj, za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije (u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s Financijskom uredbom Europske unije) oslobađaju od oporezivanja do propisanog iznosa. Nadalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 125/2013) izjednačeno je pravo na osobni odbitak za hrvatske rezidente i rezidente Europske unije i Europskog gospodarskog prostora, koji pretežiti dio svojega dohotka ostvare u Republici Hrvatskoj, za mirovine ostvarene u inozemstvu uvedena je mogućnost plaćanja predumova poreza na dohodak po rješenju, uvedena je mogućnost da Porezna uprava na svojoj internet stranici objavljuje popis poslodavaca koji više od tri mjeseca uzastopno, odnosno više od tri mjeseca u roku od šest mjeseci ne isplaćuju svojim radnicima plaću te mogućnost da se objavi popis onih poreznih obveznika kojima je utvrđen dohodak kao razlika između visine imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje, izvršeno je usklađenje s Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 120/2013) i drugo. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 148/2013) su umjesto dotadašnjih olakšica za područja posebne državne skrbi i brdsko-planinska područja, propisane nove olakšice za područja koja su prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske okarakterizirana kao potpomognuta područja i za područje Grada Vukovara. Slijedom toga, porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima I. skupine te području Grada Vukovara, mogu osnovni osobni odbitak koristiti u visini 3.200,00 kuna mjesečno, a porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima II. skupine mogu osnovni osobni odbitak koristiti u visini 2.700,00 kuna mjesečno. Nadalje, porezni obveznici koji obavljaju samostalne djelatnosti i zapošljavaju više od dva radnika na neodređeno vrijeme, oslobođeni su od plaćanja poreza na dohodak ako djelatnost obavljaju na području koje se, prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, utvrđuje kao potpomognuto područje I. skupine ili na području Grada Vukovara, a ako obavljaju djelatnost na području koje se, prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, utvrđuje kao potpomognuto područje II. skupine, porez na dohodak od tih djelatnosti mogu umanjiti za 50%.

Zakonom o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014) je propisano da se dohotkom ne smatraju primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga te primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom te da se kamatama ne smatraju ni naplaćene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave. Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata što ih fizičke osobe ostvaruju od potraživanja po osnovi danih zajmova i kredita uključivo i one primitke ostvarene preko banaka po komisionim kreditima.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/2013), koji je na snazi i primjenjuje se od 23. srpnja 2013. godine, propisano je da ako se prodajom otpada ostvari mjesečni prihod veći od polovine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za proteklu godinu sukladno službenim podacima tijela nadležnog za statistiku, isto se smatra djelatnošću trgovanja otpadom. Slijedom navedenog, ako su mjesečni primici od prodaje otpada ostvareni iznad visine polovine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za proteklu godinu, isti se smatraju dohotkom te podliježu oporezivanju ovisno o načinu obavljanja djelatnosti odnosno obilježjima te djelatnosti (samostalna djelatnost ili drugi dohodak). Mjesečni primci od prodaje otpada, koji se smatraju osobnom imovinom, a koji su ostvareni

do iznosa polovine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za proteklu godinu, ne smatraju se dohotkom te ne podliježu oporezivanju.

Zakonom je propisano da se porez na dohodak ne plaća na primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu do ukupno 12.000,00 kuna godišnje. Ovu poreznu olakšicu porezni obveznici mogu koristiti u godišnjoj prijavi poreza na dohodak koju podnose do kraja veljače tekuće za prethodnu godinu.

Za one porezne obveznike koji su obvezni podnijeti godišnju poreznu prijavu, odnosno za one porezne obveznike koji mogu podnijeti poreznu prijavu ako žele ostvariti neka od Zakonom propisanih prava, propisan je način te rokovi podnošenja godišnje porezne prijave. Poreznim obveznicima koji podnesu godišnju poreznu prijavu, porez se utvrđuje poreznim rješenjem. Isto tako, porezna rješenja izdaju se i u slučajevima kada porezni obveznik zahtjeva promjenu načina oporezivanja, kada obavlja samostalnu djelatnost od koje porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu, kada obavlja samostalnu djelatnost po osnovi koje je obvezan plaćati predujmove poreza na dohodak i dr. Izdavanje rješenja i podnošenje poreznih prijava usporava rad Porezne uprave te predstavlja znatan trošak, kako za Poreznu upravu tako i za same porezne obveznike. Prema podacima iz Informacijskog sustava Porezne uprave, u 2012. i 2013. godini podneseno je oko 700.000 poreznih prijava (u svakoj pojedinoj godini), od čega se 105.000 odnosi na porezne prijave za samostalnu djelatnost temeljem kojih su prihvaćeni podaci o dohotku kako su ih iskazali sami porezni obveznici. Nadalje, u 2013. godini je 381 fizička osoba podnijela zahtjev za promjenom načina oporezivanja prelaskom s utvrđivanja dohotka na utvrđivanje dobiti.

Porezna uprava tijekom godine prikuplja podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba i prati promet dobara te ako u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrđuje po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje, koji se pripisuje ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugom dohotku, u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak ostvaren i oporezuje se prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovim Prijedlogom zakona predlaže se povećanje osnovnog osobnog odbitka s 2.200,00 kuna na 2.600,00 kuna mjesečno, a osobnog odbitka umirovljenika s 3.400,00 kuna na 3.800,00 kuna mjesečno te izmjena poreznih razreda na način da će se porezna stopa od 25% primijeniti na razliku porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna mjesečno, a porezna stopa od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna mjesečno, dok porezni razred za primjenu stope od 12% ostaje nepromijenjen. Navedenim izmjenama plaće poreznih obveznika do visine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj (3.017,61 kuna bruto za 2014. godinu) ne bi podlijegale oporezivanju (pod uvjetom primjene faktora 1,0), odnosno poslodavcima bi ostalo još dodatnog prostora za podizanje plaća radnicima. Dakle, povećanjem osnovnog osobnog odbitka raste udio neoporezivog dohotka u odnosu na zajamčenu minimalnu plaću te bi taj udio stupanjem na snagu Prijedloga zakona iznosio 86,16%. Na taj se način nastoji neoporezivi dio dohotka što više uskladiti s troškovima života. Povećanje osnovnog osobnog odbitka i promjena poreznih razreda utjecat će na povećanje neto plaća (prema procjeni za 1,2 milijuna radnika). Tako će poreznom obvezniku koji

ostvaruje bruto plaću u visini minimalne plaće, 3.017,61 kuna, uz pretpostavku osnovnog osobnog odbitka u iznosu od 2.600,00 kuna (koeficijent 1,0), plaća koja će se isplatiti u mjesecu siječnju 2015. godine biti neoporeziva. Shodno navedenom, uvećanjem osnovnog osobnog odbitka izravno će se utjecati na umanjenje porezne obveze te je to jedna od mjera kojom se nastoji ublažiti utjecaj nepovoljnih kretanja na životni standard građana. Poreznim obveznicima koji ostvaruju bruto plaću u iznosu od 5.000,00 kuna, neto plaća bi se uvećala za 53,76 kuna, dok bi poreznim obveznicima koji ostvaruju bruto plaću između 6.000,00 kuna i 12.000,00 kuna, neto plaća bila uvećana za 112,00 kuna, a za porezne obveznike koji ostvaruju bruto plaću iznad 20.000,00 kuna, neto plaća bi se uvećala za 918,00 kuna (izračuni na temelju koeficijenta 1,0, dakle bez uzdržavanih članova i s prosječnom stopom prireza u visini 12%). Stopa poreza od 25% bi se primjenjivala za bruto plaće veće od 6.000,00 kuna, dok bi se stopa od 40% primjenjivala za bruto plaće veće od 19.750,00 kuna, pod uvjetom primjene faktora 1,0 dakle bez uvećanja osnovnog osobnog odbitka za dijelove osobnog odbitka za uzdržavane članove i/ili invalidnost i s prosječnom stopom prireza u visini 12%). Smanjenjem poreznog opterećenja rada, koje je u Republici Hrvatskoj još uvijek relativno visoko u odnosu na zemlje u okruženju, očekuje se pozitivan utjecaj na tržište rada, poduzetničku klimu, konkurentnost hrvatskih radnika na međunarodnom tržištu rada, posebice u dijelu sektora visokih tehnologija, povećanje osobne potrošnje i dr. Isto tako, bitno je naglasiti da smanjenje poreznog opterećenja rada može bitno smanjuje i poreznu evaziju.

Shodno navedenom, promjenom poreznih razreda i povećanjem osnovnog osobnog odbitka, povećao bi se i raspoloživi dohodak tzv. „srednjeg sloja građana“, što bi posljedično utjecalo na povećanje potrošnje te se mogu očekivati pozitivna kretanja u gospodarstvu. Bitno je naglasiti kako će se povećanjem osnovnog osobnog odbitka umirovljenika te promjenom poreznih razreda, smanjiti porezno opterećenje mirovina, kako onih umirovljenika koji primaju mirovinu u Republici Hrvatskoj tako i onih koji primaju inozemnu mirovinu. Jedan od razloga navedenih izmjena odnosno smanjenja poreznog opterećenja, je i poticanje povrata hrvatskih iseljenika, čije se mirovine, ukoliko je riječ o hrvatskim rezidentima, oporezuju od 1. ožujka 2012. godine. Naime, Republika Hrvatska ima sklopljeno i u primjeni 57 Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u kojem je između ostalog riješeno i pitanje oporezivanja mirovina koje rezident jedne države ugovornice ostvaruje iz druge države ugovornice te postoje slučajevi kad prema Ugovoru Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja istih, međutim, ako tuzemnim Zakonom iste ne oporezuje može doći do slučajeva dvostrukog neoporezivanja. Za umirovljenike - rezidente Republike Hrvatske koji ostvaruju mirovinu u državama s kojima Republika Hrvatska nema sklopljene ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja već je omogućen način računanja poreza plaćenog u inozemstvu u tuzemni porez na dohodak, odnosno i u slučaju kada ne postoji ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Republike Hrvatske i države koja isplaćuje inozemnu mirovinu ne dolazi do dvostrukog oporezivanja mirovina. Dakle, neovisno o tome radi li se o mirovinama koje se isplaćuju iz države s kojom Republika Hrvatska ima sklopljen ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja prema kojem Republika Hrvatska ima pravo oporezivanja ili o mirovinama koje se isplaćuju iz država s kojima Republika Hrvatska nema sklopljene ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, iste podliježu jednakom poreznom opterećenju u Republici Hrvatskoj, a umirovljenicima koji su platili porez u inozemstvu po osnovi inozemne mirovine, isti se na temelju potvrde nadležnog poreznog tijela putem godišnje porezne prijave računa u tuzemni porez.

Očekuje se da će uslijed navedenih izmjena doći do smanjenja prihoda od poreza na dohodak za oko 2 milijarde kuna na godišnjoj razini. Nadalje, povećanjem osobnog odbitka umirovljenika, odnosno neoporezivog dijela dohotka s 3.400,00 kuna na 3.800,00 kuna, oko

80.000 umirovljenika bilo bi oslobođeno plaćanja poreza na dohodak, a prihodi od poreza na dohodak bi se, pod pretpostavkom da umirovljenik nema uzdržavanih članova, na godišnjoj razini smanjili za oko 136 milijuna kuna. Isto tako, procjenjuje se da će za 145.000 umirovljenika doći do povećanja neto mirovina.

Osim navedenog, ovim Prijedlogom zakona predlaže se i povećanje osnovnog osobnog odbitka za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara i za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske na način da će porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu i na području Grada Vukovara, moći uvećati osnovni osobni odbitak koristiti u visini od 3.500,00 kuna mjesečno, a porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu uvećati osnovni osobni odbitak moći će koristiti u visini od 3.000,00 kuna mjesečno. Povećanjem osnovnog osobnog odbitka za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na navedenim područjima, došlo bi do povećanja iznosa povrata poreza na dohodak iz državnog proračuna za oko 73 milijuna kuna. Navedenom mjerom dodatno bi se potpomoglo područjima koja su slabije razvijena odnosno poreznim obveznicima koji imaju prebivalište i borave na tim područjima te bi se, između ostalog, tim poreznim poticajima potaknulo oživljavanje gospodarskih aktivnosti na tim područjima uz povećanje potrošnje kao i povratak stanovništva na ta područja.

U svezi negativnih pokazatelja ekonomskih kretanja, a kako bi se osigurala stabilnost državnog proračuna Republike Hrvatske, u uvjetima gospodarske krize i pada kupovne moći stanovništva, dužnost je države različitim mjerama gospodarske politike, a u skladu s gospodarskim mogućnostima, provesti daljnje mjere osiguranja fiskalnih prihoda. Stoga je Vlada Republike Hrvatske u travnju 2014. godine usvojila Nacionalni program reformi s ciljem pojačanog provođenja reformi, izravno motiviranih održivošću javnog duga, smanjenjem proračunskog manjka sukladno definiranoj proceduri, uz istovremeno stvaranje povoljnih uvjeta za ekonomski oporavak i ponovni rast te smanjenje nezaposlenosti i socijalnih posljedica višegodišnjeg recesijskog razdoblja. U skladu s Nacionalnim programom reformi poduzimaju se aktivnosti porezne politike s ciljem smanjenja proračunskog deficita te smanjenja sive ekonomije putem promjena poreznih propisa i postupaka u radu poreznog tijela. Shodno navedenom, izmjene koje se odnose na oporezivanje primitaka od kapitala donose se i sukladno Nacionalnom programu reformi, a radi ostvarenja cilja smanjenja proračunskog deficita. Isto tako, s obzirom da deficit opće države prelazi granicu od 3%, a dug 60% bruto domaćeg proizvoda (u daljnjem tekstu: BDP), od strane Europske komisije je krajem siječnja 2014. godine, pokrenuta korektivna Procedura prekomjernog proračunskog deficita za Republiku Hrvatsku, čiji je cilj u najkraćem mogućem roku dostići predviđenu razinu deficita.

Slijedom zakonodavnog okvira sustava poreza na dohodak u Republici Hrvatskoj, razvidno je da od samog početka oporezivanja dohotka pa do danas, dakle u razdoblju od 20 godina, kamate na štednju i kapitalni dobiti od financijske imovine, nisu bili predmetom oporezivanja. Međutim, uvođenjem oporezivanja dividendi i udjela u dobiti od 1. ožujka 2012. godine te posebice kontinuiranog pada BDP-a i utjecaja svjetske gospodarske krize, pokazala se potreba pravednije raspodjele poreznog tereta, jačeg oporezivanja primitaka od kapitala odnosno širenje porezne osnovice. Osobito je to izraženo u trenucima kada se

Republika Hrvatska nalazi u mjerama prekomjernog deficita. Osim navedenog, uzimajući u obzir da je dohodak od nesamostalnog rada u Republici Hrvatskoj opterećen znatno višim stopama predujma poreza na dohodak u odnosu na dohodak od kapitala, uvođenjem oporezivanja kamata na štednju i kapitalnih dobitaka od financijske imovine postići će se veća pravednost u oporezivanju i proširiti porezna osnovica. Proširenjem porezne osnovice na predloženi način, omogućit će smanjenje poreznog opterećenja rada u odnosu na kapital, čime će se potaknuti i stimulirati poslodavce na veće zapošljavanje radnika kao i otvoriti prostor povećanju plaća.

Sagledavajući porezne sustave drugih država članica Europske unije, gotovo sve države članice oporezuju primitke po osnovi kamata na štednju i kapitalne dobitke. Prema predloženim izmjenama Zakona, kamate na štednju bi se oporezivale po stopi od 12% istodobno s isplatom ili pripisom kamata i to neovisno o iznosu, a tako plaćeni porez bi se mogao iskazati u godišnjoj poreznoj prijavi. Oporezivanju bi podlijegale kamate koje su isplaćene ili pripisane od 1. siječnja 2015. godine, dok kamate koje su obračunate do 31. prosinca 2014. godine ne bi podlijegale oporezivanju, bez obzira kada se isplaćuju ili pripisuju. Predloženim načinom oporezivanja ne očekuje se zamjetni odljev depozita iz bankarskog sektora, budući da to načelno ovisi o razlici u kamatnim stopama između Republike Hrvatske i alternativnih tržišta, koja je još uvijek tolika da porez na kamate po stopi od 12% ne bi potaknuo transfer novca u inozemstvo. Prema podacima Hrvatske narodne banke o strukturi depozita u bankama i pripadajućih kamata, na dan 31. ožujka 2014. godine ukupan broj depozita u hrvatskim bankama iznosi oko 173 milijarde kuna, a isto se odnosi na oko 3 milijuna deponenata. Oko 50.000 deponenata ima oročeno oko 75 milijardi kuna, a njihovi ukupni primci od kamata iznose oko 2,3 milijarde kuna, odnosno prosječan iznos kamata po štediši iznosi 45.000,00 kuna. Na isplaćeni iznos kamata ti porezni obveznici bi uz predloženu primjenu porezne stope od 12%, platili 5.400,00 kuna poreza na kamate pri isplati odnosno pripisu i pripadajući prirez porezu na dohodak. Nadalje, predlaže se neoporezivanje sljedećih primitaka:

- pozitivno stanje na transakcijskim računima ukoliko se kamata obračunava po viđenju i ne prelazi najmanju kamatu na štedne depozite i ne prelazi iznos od 0,5% godišnje. Naime, riječ je u pravilu o vrlo malim iznosima, koji bi zahtijevali previše administriranja te na poslijetku ti računi služe za tekuće obveze i njihovo svakodnevno podmirivanje,
- kamate na obveznice neovisno o izdavatelju tih obveznica. Državne obveznice odnosno municipalne obveznice u pojedinim državama, uključujući i države članice Europske unije, uživaju povoljniji status odnosno izuzimaju se od oporezivanja ili se oporezuju po nižim poreznim stopama. S obzirom na zabilježeni pad transakcija obveznicama iskazan u statističkom izvješću Središnjeg klirinškog depozitarnog društva iz kolovoza 2014. godine, ovim Prijedlogom zakona izuzimaju se od oporezivanja kamate ostvarene ulaganjem u državne odnosno municipalne obveznice, ali uzimajući u obzir jednaki pristup poreznom objektu i kamate od ulaganja u ostale obveznice,
- primici po osnovi prinosa na životno osiguranje s obilježjem štednje (isplaćena naknada iznad uplaćenih premija osiguranja) te možebitnih prinosa na dobrovoljno mirovinsko osiguranje.

Očekuje se da će uvođenjem oporezivanja kamata na štednju doći do povećanja prihoda od poreza na dohodak za oko 300 milijuna kuna na godišnjoj razini.

Nadalje, ovim Prijedlogom zakona predlaže se od 1. siječnja 2016. godine oporezivanje kapitalnih dobitaka i to dohotkom od kapitala pri otuđenju financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda koji su stečeni od 1. siječnja 2016. godine. Iz toga proizlazi da bi predmet oporezivanja bio realizirani kapitalni dobitak ostvaren unutar tri godine, odnosno stečen od 1. siječnja 2016. godine, a oporezivanje bi se obavljalo po pojedinačno ostvarenom primitku koji je izvor kapitalnog dobitka. U obzir se uzima i pravo na kapitalni gubitak u izvješću koje porezni obveznici sastavljaju s danom 31. prosinca godine za godinu u kojoj su ostvareni kapitalni dobitci i/ili kapitalni gubici koji se podnose Poreznoj upravi. S obzirom na složenu problematiku financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda te propisanu FIFO metodu, što zahtjeva pripremne radnje kod samih poreznih obveznika te osoba koje su preuzele upravljanje financijskom imovinom poreznog obveznika u transakcijama vezanim uz kupnju i prodaju financijske imovine u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, predlaže se datum primjene od 1. siječnja 2016. godine. Prema mjesečnoj statistici Središnjeg klirinškog depozitarnog društva za kolovoz 2014. godine, od vrijednosnih papira na dan 31. kolovoza 2014. godine najzastupljenije su dionice (udio 71%; tržišna vrijednost 251 milijardi kuna te nominalna vrijednost 134 milijarde kuna), obveznice (udio 20,41%; tržišna vrijednost 72 milijarde kuna odnosno nominalna vrijednost 66 milijardi kuna), a preostali udio odnosi se na zapise i ostale vrijednosne papire. Prema strukturi imatelja vrijednosnih papira na domaće fizičke osobe otpada 11,22% (ukupna tržišna vrijednost vrijednosnih papira iznosi 39 milijardi kuna) dok na domaće pravne osobe otpada udio u visini 50,54%, a na strane osobe 24,03%. Prema strukturi računa vrijednosnih papira na dan 31. kolovoza 2014. godine, 49,44% odnosi se na osnovne račune, dok se 33,93% odnosi na skrbničke račune, a preostali udio na ostale račune, zajedničke i zastupničke račune i račune portfelja. Analiza transakcija po vrsti vrijednosnih papira za kolovoz 2014. godine, pokazuje da se u izvještajnom razdoblju ukupna vrijednost transakcija u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje (srpanj 2014. godine) povećala za 14,15% te je iznosila 25,82 milijarde kuna. Gledano pojedinačno, rast je zabilježen kod vrijednosti transakcija zapisima (73,81%) te kod vrijednosti transakcija dionicama (31,84%), dok je pad zabilježen kod vrijednosti transakcija obveznicama (-11,70%). Slijedom navedenog, a u svrhu daljnjeg proširenja porezne osnovice i poreznog rasterećenja rada u odnosu na kapital, predlaže se oporezivanje realiziranih kapitalnih dobitaka od financijske imovine po stopi od 12%.

Kako bi se izjednačile kategorije dohotka od kapitala neovisno o njegovom izvoru, predlaže se ukidanje i olakšica za dividende i udjele u dobiti do ukupno 12.000,00 kuna godišnje. Prema podacima o obrađenim prijavama poreza na dohodak za 2012. i 2013. godinu, ukupno umanjeno dohotka po osnovi porezne olakšice za dividende i udjele u dobiti u 2012. godini iznosilo je 87,5 milijuna kuna, dok je u 2013. godini ukupno umanjeno dohotka po osnovi navedene olakšice iznosilo 124,5 milijuna kuna. Slijedom navedenog, očekuje se da će se radi ukidanja navedene olakšice povećati prihodi od poreza na dohodak za ukupno oko 30 milijuna kuna. Predlaže se da navedena odredba stupi na snagu 1. siječnja 2015. godine što znači da bi se primjenjivala pri podnošenju godišnje prijave poreza na dohodak za 2015. godinu.

Nadalje, budući da je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, koji je na snazi i primjenjuje se od 23. srpnja 2013. godine, propisano da ako se prodajom otpada ostvari mjesečni prihod veći od polovine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za proteklu godinu sukladno službenim podacima tijela nadležnog za statistiku, isto se smatra djelatnošću trgovanja otpadom, a da je postojeći porezni tretman primitaka ostvarenih u postupku trgovanja otpadom kompliciran, kako za same porezne obveznike koji prodaju otpad, tako i za porezne obveznike koji isti otkupljuju, ovim Prijedlogom zakona predlaže se

pojednostavljenje postupka oporezivanja. Za porezne obveznike koji ostvare primitke od prodaje otpada (neovisno o visini ostvarenih primitaka) isplatitelji bi imali obvezu obračunati, obustaviti i uplatiti predujam poreza na dohodak od imovine, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka, osim ako prodavatelji otpada u prethodnoj godini nisu ostvarili primitke veće od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, u kojem slučaju isti imaju obvezu vođenja poslovnih knjiga i podnošenja godišnje porezne prijave te im primici od prodaje otpada podliježu oporezivanju po progresivnim poreznim stopama i osim ako isti na vlastiti zahtjev po toj osnovi dohodak već utvrđuju na način propisan za samostalnu djelatnost. Poreznim obveznicima koji bi po isteku godine ostvarili pravo na povrat poreza, Porezna uprava bi dostavljala porezna rješenja o utvrđenom iznosu povrata poreza. Na ovaj način bi se sustavno uredilo i postiglo jedinstveno postupanje pri oporezivanju tako ostvarenih primitaka. Od oporezivanja bi bili isključeni primici ostvareni od povratnih naknada za ambalažu te primici od otuđenja otpada koji je prikupljen u okviru organiziranih akcija i aktivnosti u svrhu zaštite okoliša.

Nadalje, budući da je uvođenjem u porezni sustav Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja (Obrazac JOPPD) stvorena osnova za izradu informativnog izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, uvodi se poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smatra se postupak čijom primjenom porezni obveznici koji u poreznom razdoblju ostvare dohodak za koji se obvezno podnosi porezna prijava, uz propisana izuzeća, neće više imati obvezu podnošenja godišnje porezne prijave, već će Porezna uprava temeljem prikupljenih podataka u tijeku poreznog razdoblja, izvršiti godišnji obračun i poreznim obveznicima dostaviti informativni izračun. Isto će učiniti i za porezne obveznike koji bi dobrovoljnim podnošenjem godišnje porezne prijave ostvarili pravo na povrat preplaćenog poreza na dohodak. Poseban postupak ne bi se primjenjivao ukoliko:

1. porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti (obrtnici, slobodna zanimanja i ostali obveznici koji dohodak utvrđuju na temelju poslovnih knjiga),
2. Porezna uprava ne raspolaže podacima o ostvarenom dohotku poreznog obveznika u poreznom razdoblju i to samo u slučaju kada Porezna uprava, u okviru svojeg djelokruga rada prema posebnim propisima, nije odgovorna za neraspoloživost podataka,
3. porezni obveznik nema obvezu podnošenja porezne prijave, a ostvaruje razliku godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu.

Na predloženi način porezni obveznici na koje se primjenjuje poseban postupak više ne bi morali podnositi kao do sada porezne prijave, već bi ta obveza odnosno mogućnost bila propisana samo za određene obveznike, što bi dovelo do značajnih ušteda u radu Porezne uprave i ušteda kod samih poreznih obveznika, a došlo bi i do pojednostavljenja postupka oporezivanja. Prema podacima iz Informacijskog sustava Porezne uprave u 2012. i 2013. godini podneseno je oko 700.000 poreznih prijava za svaku godinu, od čega se 105.000 odnosi na porezne prijave za samostalnu djelatnost, temeljem kojih su prihvaćeni podaci o dohotku kako su ih iskazali sami porezni obveznici.

Isto tako, kako bi se smanjili troškovi proizišli izdavanjem rješenja, predlaže se ukidanje rješenja za sve one porezne obveznike koji sami podnose godišnja ili mjesečna izvješća te će se zaduženja obavljati na temelju tih izvješća. U slučajevima kada se zahtjevi poreznim obveznicima odbijaju, odnosno mijenjaju, Porezna uprava će i dalje izdavati porezna rješenja. Na ovaj način doći će do pojednostavljenja i ubrzanja rada u Poreznoj upravi te će ojačati povjerenje između poreznog tijela i poreznog obveznika i prije svega rasteretiti cijeli sustav uprave smanjujući troškove izrade papirnatih rješenja i uložene energije te pridonijeti zaštiti okoliša.

Nadalje, ispitivanje izvora imovine poreznih obveznika redovna je djelatnost Porezne uprave u postupcima utvrđivanja porezne obveze, odnosno Porezna uprava kontinuirano prikuplja i analizira podatke te prati promet s ciljem ispravnog utvrđivanja svih činjenica bitnih za oporezivanje odnosno s ciljem otkrivanja neprijavljenog dohotka te u konačnici pravilnog utvrđivanja porezne obveze. Ovim Prijedlogom zakona se radi smanjenja porezne evazije, propisuje da se drugim dohotkom smatra i primitak utvrđen kao razlika vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje te način utvrđivanja tako ostvarenog dohotka. Propisuje se da se porez na dohodak po osnovi tako ostvarenog dohotka plaća po stopi od 40%, pri čemu bi se isti smatrao konačno plaćenim porezom, odnosno porezni obveznici po osnovi tako ostvarenog dohotka ne bi mogli podnijeti godišnju poreznu prijavu. Dakle, predlaže se veće porezno opterećenje u odnosu na postojeći porezni tretman.

Za porezne obveznike koji pri nabavi dugotrajne imovine ne mogu iskazati izdatke, već dugotrajnu imovinu amortiziraju na način propisan Zakonom o porezu na dobit, pri čemu im se u tom poreznom razdoblju radi dobivanja državnih pomoći, poticaja i potpora za nabavu dugotrajne imovine, temeljem tih primitaka utvrđuje veća obveza poreza na dohodak (zbog primjene načela blagajne kao temeljnog načela oporezivanja dohotka), predlaže se iskazivanje takvih primitaka u iznosima obračunate amortizacije nabavljenog sredstva na način kako to obračunavaju obveznici poreza na dobit, primjenom računovodstvenih standarda. Kada je riječ o primicima državnih pomoći, potpora i poticaja bitno je istaknuti da se isti dodjeljuju u skladu s posebnim propisima, uz poštivanje određenih uvjeta te se kao davatelj potpore pojavljuje središnje tijelo državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili svaka pravna osoba koja dodjeljuje potpore, a načelno se dodjeljuju s određenim ciljem i vezane su za pokrivanje određenih izdataka odnosno rashoda poduzetnika. Stoga, ukoliko se primici državnih pomoći, potpora i poticaja iskoriste u skladu s posebnim propisima i na način kako je to utvrdio davatelj, a uzimajući u obzir da se dohotkom od samostalnih djelatnosti smatra razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka, ti primici u konačnici predstavljaju porezno neutralnu stavku.

Propisuje se da se primicima od nesamostalnog rada ne smatraju uplate članarina od strane poslodavaca po osnovi članstva u strukovnim komorama, koje je prema posebnim propisima, obvezno za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Procijenjeno je da će zbog predloženih izmjena Zakona doći do smanjenja prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za 1,8 milijardi kuna na godišnjoj razini te će se povećati iznos povrata poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak iz državnog proračuna za oko 73 milijuna kuna.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Procijenjeno je da će zbog predloženih izmjena Zakona doći do smanjenja prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za 1,8 milijardi kuna na godišnjoj razini (u 2015. godini i nadalje). Za provedbu ovoga Zakona u državnom proračunu Republike Hrvatske potrebno je osigurati oko 73 milijuna kuna po osnovi povrata poreza na dohodak na godišnjoj razini (u 2016. godini i nadalje) za obveznike koji imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima, a uslijed predloženog povećanja osnovnog osobnog odbitka za te obveznike. Nadalje, ovaj Prijedlog zakona koji omogućava veću efikasnost za porezne obveznike u smislu uvođenja posebnog postupka koji će provoditi Porezna uprava te će posljedično smanjiti broj godišnjih poreznih prijava i broj izdanih rješenja, nastavak je prethodno započetog procesa uvođenja Obrasca JOPPD te se ne procjenjuju dodatni troškovi. Ovim se izmjenama Zakona procjenjuje ušteda od oko 2,6 milijuna kuna na godišnjoj razini (u 2016. godini i nadalje) što predstavlja troškove tiskanja i dostave rješenja, a obzirom da se više ne predviđa donošenje rješenja poreznim obveznicima koji obavljaju samostalne djelatnosti, te se od strane Porezne uprave prihvaćaju podaci koje je u godišnjoj poreznoj prijavi utvrdio porezni obveznik. Iznosom nisu obuhvaćeni i ostali troškovi koji nastaju prilikom izdavanja poreznih rješenja (troškovi rada, materijalni troškovi i dr.).

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku. S obzirom da je od strane Europske komisije pokrenuta Procedura prekomjernog deficita za Republiku Hrvatsku, pri čemu je Republika Hrvatska obvezna poduzeti određene mjere čiji je cilj u najkraćem mogućem roku smanjiti proračunski deficit, Vlada Republike Hrvatske je usvojila Nacionalni program reformi s ciljem pojačanog provođenja reformi izravno motiviranih održivošću javnog duga, smanjenjem proračunskog manjka sukladno definiranoj proceduri, uz istovremeno stvaranje povoljnih uvjeta za ekonomski oporavak i ponovni rast te smanjenje nezaposlenosti i socijalnih posljedica višegodišnjeg recesijskog razdoblja. U skladu s Nacionalnim programom reformi, ovim Prijedlogom zakona poduzimaju se aktivnosti u cilju smanjenja proračunskog deficita i porezne evazije. Kako bi se mogli postići zadani ciljevi predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

Donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku predlaže se i radi ublažavanja poremećaja u gospodarstvu, odnosno preraspodjele poreznog tereta na način da se u što kraćem roku omogućí poreznim obveznicima povećanje njihovih plaća i mirovina te na taj način utječe na očuvanje njihovog životnog standarda. Slijedom navedenog, hitnost postupka nužna je zbog što bržeg ostvarivanjem prava na uvećani osnovni osobni odbitak i rasterećenje poreznog opterećenja rada te mirovina.

Jedan od razloga za donošenje Zakona po hitnom postupku je nužnost obavljanja svih pripremni radnji koje su potrebne za provođenje posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak, a koji bi se počeo primjenjivati pri podnošenju godišnjih poreznih prijava za 2015. godinu.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014), u članku 6. stavku 3. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima,“.

Članak 2.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 12% na poreznu osnovicu do visine 2.200,00 kuna, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna.“.

Članak 3.

U članku 9. stavku 1. točke 1., 2. i 3. brišu se.

Dosadašnje točke 4. do 7. postaju točke 1. do 4.

U stavku 2. točki 2.4. iza zareza dodaju se riječi: „osim imovine iz članka 27.a ovoga Zakona,“.

Članak 4.

U članku 10. točka 19. mijenja se i glasi:

„19. novčana pomoć polaznicima stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa,“.

Članak 5.

U članku 15. stavku 1. točki 5. iza riječi: „ovoga Zakona“ točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

„6. članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje je, prema posebnim propisima, obvezno za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavaca i isplatitelja primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 6.

U članku 20. iza stavka 5. dodaju se stavci 6., 7. i 8. koji glase:

„(6) Poslovnim primicima smatraju se i primici po osnovi kamata iz članka 30. ovoga Zakona ako su ostvareni od financijskih transakcija koje čine osnovnu djelatnost poreznog obveznika.

(7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poslovne primitke poreznog razdoblja po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, uključuje se u poreznu osnovicu u iznosima evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije te dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju.

(8) U slučaju primjene stavka 7. ovoga članka porezni obveznik je obavezan voditi evidenciju o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i iznosima obračunate amortizacije.“.

Članak 7.

U članku 26. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Promjena načina oporezivanja na temelju podnesenog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka obavezuje poreznog obveznika sljedeće tri godine.“.

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) U opravdanim slučajevima i na temelju pisanog zahtjeva poreznog obveznika, Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno, o čemu donosi rješenje.

(5) Opravdanim slučajevima iz stavka 4. ovoga članka osobito se smatraju cjelovita promjena djelatnosti koju obavlja porezni obveznik te značajno izmijenjeni uvjeti (više od 50%), zbog kojih je porezni obveznik promijenio način oporezivanja.“.

Članak 8.

Iza članka 27. dodaju se naslov i članak 27.a koji glase:

„4.2. Dohodak po osnovi otuđenja posebnih vrsta imovine

Članak 27.a

(1) Dohodak od imovine utvrđuje se i po osnovi primitaka od otuđenja posebnih vrsta imovine.

(2) Posebnom vrstom imovine iz stavka 1. ovoga članka smatra se otpad u skladu s posebnim propisima. U smislu ovoga Zakona, otpadom se ne smatra povratna ambalaža niti otpad prikupljen u okviru organiziranih akcija i aktivnosti u svrhu zaštite okoliša.

(3) Pri utvrđivanju dohotka od imovine iz stavka 1. ovoga članka ne priznaju se izdaci.

(4) Odredbe o promjeni načina utvrđivanja dohotka od imovine iz članka 29. ovoga Zakona primjenjuju se i na dohodak po osnovi otuđenja posebnih vrsta imovine iz ovoga članka.“.

Članak 9.

Ispred članka 28. u naslovu broj: „4.2.“ zamjenjuje se brojem: „4.3.“.

Članak 10.

Ispred članka 29. u naslovu broj: „4.3.“ zamjenjuje se brojem: „4.4.“.

U članku 29. stavku 1. iza riječi: „prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost“ briše se zarez i dodaju riječi: „ili po osnovi obavljenih usluga od te imovine, koje su oslobođene plaćanja poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, u poreznom razdoblju ostvaruje ukupne primitke veće od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost“.

Članak 11.

Članak 30. mijenja se i glasi:

„(1) Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja, kapitalni dobiti i udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju.

(2) Izuzimanjima imovine i korištenjem usluga iz stavka 1. ovoga članka smatraju se izuzimanja imovine i korištenje usluga od strane članova trgovačkih društava za njihove privatne potrebe (skriveno isplate dobiti) izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekućeg razdoblja, te izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona od koje se plaća porez na dobit.

(3) Kamatama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se primici od potraživanja svake vrste, a osobito:

1. primici od kamata na kunsku i deviznu štednju (po viđenju, oročenu ili rentnu štednju, uključujući i prinos, nagradu, premiju i svaku drugu naknadu ostvarenu iznad visine uložених sredstava),
2. primici od kamata po vrijednosnim papirima,
3. primici od kamata po osnovi danih zajmova,

4. primici ostvareni na temelju podjele prihoda investicijskog fonda u obliku kamata, ako se ne oporezuju kao udjeli u dobiti na temelju podjele dobiti ili prihoda investicijskog fonda.

(4) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i primici u naravi po osnovi udjela u dobiti članova uprave trgovačkih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica.

(5) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje dionica iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se kao razlika između tržišne vrijednosti dionice i opcijskim ugovorom utvrđene cijene dionica, ako je tržišna vrijednost viša u trenutku realizacije prava iz opcije.

(6) Realizacijom prava iz opcije u smislu stavka 5. ovoga članka smatra se trenutak kupnje dionica društva od strane vlasnika opcije (članova uprave društva) ili trenutak prijenosa prava na kupnju dionica društva na treću osobu.

(7) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje vlastitih dionica utvrđuje se poreznom obvezniku koji je vlasnik opcije u trenutku realizacije prava iz opcije prema stavku 6. ovoga članka.

(8) Primici po osnovi udjela u dobiti koje članovi uprave trgovačkih društava ostvaruju dodjelom vlastitih dionica tih društava utvrđuju se u visini tržišne vrijednosti ili razlike između tržišne vrijednosti dodijeljenih dionica i plaćene naknade, ako se dionice stječu uz djelomičnu naknadu.

(9) Dohodak od kapitala prema stavcima 5., 6., 7. i 8. ovoga članka utvrđuje se samo ako vlastite dionice društva u trenutku dodjele tih dionica ili realizacije prava iz opcije kotiraju na burzi ili uređenim javnim tržištima u skladu s posebnim zakonom. Ako ovaj uvjet nije ispunjen po toj osnovi utvrđuje se drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona.

(10) Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci.

(11) Dohotkom od kapitala smatraju se i primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu.

(12) Dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi primitaka iz stavka 11. ovoga članka, ako su ti primici ostvareni u okviru ESOP programa, odnosno po osnovi radničkog dioničarstva. Ministar financija pravilnikom će propisati način ostvarivanja prava na neoporezivu isplatu navedenih primitaka.

(13) Dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi dividendi i udjela u dobiti, ako su dividende i ti udjeli iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva.

(14) Dohotkom od kapitala po osnovi izuzimanja iz stavka 2. ovoga članka smatra se i razlika primitka koja nastaje u slučaju kada se tijekom poreznog razdoblja poreznom obvezniku isplati predujam udjela u dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma.

(15) Kamatama iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ne smatraju se:

1. zatezne kamate,
2. naplaćene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. kamate na pozitivno stanje na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koje su ostvarene od banaka, štedionica i drugih financijskih institucija i to najviše u visini koju ti isplatitelji plaćaju za pologe po viđenju. Navedeno izuzeće se primjenjuje ukoliko je kamata za pologe po viđenju manja od najmanje kamate za oročenu štednju, odnosno, ukoliko iznosi najviše do 0,5% godišnje,
4. primici od kamata ostvarenih ulaganjem u obveznice, neovisno o izdavatelju i vrsti obveznica,
5. primici po osnovi prinosa na životno osiguranje s obilježjem štednje (isplaćena naknada iznad uplaćenih premija osiguranja) i prinosa po osnovi dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

(16) Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka iz stavka 1. ovoga članka čini razlika između ugovorene prodajne cijene odnosno primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti financijske imovine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti.

(17) Primicima iz stavka 16. ovoga članka smatraju se primici od otuđenja financijskih instrumenata i strukturiranih proizvoda (u daljnjem tekstu: financijska imovina) odnosno primici od:

1. prenosivih vrijednosnih papira i strukturiranih proizvoda, uključivo i udjela u kapitalu trgovačkih društava i drugih vrsta udruživanja čiji je način raspolaganja udjelima usporediv s takvim društvima,
2. instrumenata tržišta novca,
3. jedinica u subjektima za zajednička ulaganja,
4. izvedenica,
5. razmjernog dijela likvidacijske mase u slučaju likvidacije investicijskog fonda te ostali primici ostvareni od vlasničkih udjela u slučaju likvidacije, prestanka ili istupa.

(18) Otudenjem financijske imovine iz stavka 17. ovoga članka smatra se prodaja, zamjena, darovanje i drugi prijenos.

(19) Otudenjem iz stavka 18. ovoga članka ne smatra se:

1. prijenos udjela iz jednog u drugi dobrovoljni mirovinski fond,
2. zamjena vrijednosnih papira s istovrsnim papirima istog izdavatelja pri čemu se ne mijenjaju odnosi među članovima i kapital izdavatelja te nema novčanog tijeka, pod uvjetom da je osiguran slijed stjecanja financijske imovine,
3. podjela dionica istog izdavatelja pri čemu ne dolazi do promjene temeljnog kapitala niti novčanog tijeka,
4. zamjena udjela između investicijskih pod-fondova unutar istog krovnog fonda pod uvjetom da je osiguran slijed stjecanja financijske imovine.

(20) U slučaju otuđenja financijske imovine iz stavka 19. točaka 2. i 4. ovoga članka, kao nabavna vrijednost uzima se vrijednost utvrđena na dan prvog stjecanja financijske imovine.

(21) Dohodak od kapitala po osnovi primitaka ostvarenih od jedinica u subjektima za zajednička ulaganja utvrđuje se u visini ostvarenih, odnosno realiziranih prinosa umanjenih za troškove upravljanja investicijama, odnosno troškove upravljanja imovinom investicijskog fonda (neto prinos), odnosno kod diskontnih vrijednosnih papira i obveznica bez kupona, u visini razlike između otkupne vrijednosti pri emisiji i realizirane vrijednosti pri dospijeću ako otkupitelj drži vrijednosni papir do njegovog dospijeća.

(22) Dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavka 7. ovoga Zakona, između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka, nasljeđivanjem financijske imovine te u slučaju ako je financijska imovina otuđena nakon tri godine od dana nabave odnosno stjecanja te imovine.

(23) Ako je financijska imovina stečena darovanjem i otuđena u roku od tri godine od dana nabave, otuđitelju se utvrđuje dohodak od kapitala na način iz stavka 16. ovoga članka. U slučaju stjecanja financijske imovine darovanjem, danom nabave financijske imovine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(24) Kapitalni gubici mogu se odbiti samo od dohotka od kapitalnih dobitaka koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini. Kapitalni gubitak iskazuje se najviše do visine porezne osnovice. Kapitalni gubitak priznaje se u godišnjem izvješću u kojem se iskazuju ukupno ostvareni kapitalni dobitci na zadnji dan poreznog razdoblja za koje se izvješće sastavlja i podnosi.

(25) Odredbe stavka 24. ovoga članka primjenjuju se i u slučajevima iz članka 27. stavka 11. ovoga Zakona.

(26) Dohodak od kapitala ostvaren u stranoj valuti preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan isplate.

(27) Oblik i sadržaj izvješća iz stavka 24. ovoga članka te način i rokove podnošenja propisuje pravilnikom ministar financija.“.

Članak 12.

Iza članka 33. dodaje se naslov i članak 33.a koji glase:

„7.3. Drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena

Članak 33.a

(1) Drugim dohotkom smatra se i primitak utvrđen kao razlika između vrijednosti stečene imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

(2) Drugi dohodak iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na način propisan člankom 63. ovoga Zakona.“.

Članak 13.

U članku 36. stavku 1. riječi: „u visini 2.200,00“ zamjenjuju se riječima: „u visini 2.600,00“, a riječi: „najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00“ zamjenjuju se riječima: „najmanje 2.600,00 kuna, a najviše do 3.800,00“.

U stavku 2. točki 4. riječi: „pravo na tuđu pomoć i njegu“ zamjenjuju se riječima: „pravo na doplatu za pomoć i njegu“.

Članak 14.

U članku 37. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 12% na poreznu osnovicu do visine 2.200,00 kuna, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna.“.

U stavku 5. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „osim ako ovim Zakonom nije uređeno drugačije.“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku. Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost plaćaju porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi s danom podnošenja godišnje porezne prijave.“.

Članak 15.

U članku 40. stavku 2. točka 3. briše se.

Dosadašnja točka 4. postaje točka 3.

Članak 16.

U članku 41. točki 2. iza riječi: „ovoga Zakona“ točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 2. dodaje se točka 3. koja glasi:

„ 3. za drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena prema članku 33.a ovoga Zakona.“.

Članak 17.

Iza članka 43. dodaje se naslov i članak 43.a koji glase:

„2.6. Poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak

Članak 43.a

(1) Posebnim postupkom utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak smatra se postupak čijom primjenom porezni obveznici koji u poreznom razdoblju ostvare dohodak iz članka 39. i 40. ovoga Zakona, nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave prema člancima 42. i 43. ovoga Zakona, već tu obvezu preuzima Porezna uprava.

(2) Poseban postupak iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se ukoliko:

1. porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvari dohodak iz članka 39. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona,
2. Porezna uprava ne raspolaže podacima o ostvarenom dohotku poreznog obveznika u poreznom razdoblju i to samo u slučaju kada Porezna uprava, u okviru svojeg djelokruga rada prema posebnim propisima, nije odgovorna za neraspoloživost podataka,
3. porezni obveznik nema obvezu podnošenja porezne prijave prema članku 40. Zakona, a ostvaruje razliku godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu.

(3) Porezni obveznici na koje se, u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, ne primjenjuje poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, podnose godišnju poreznu prijavu prema člancima 42. i 43. ovoga Zakona, ovisno imaju li, sukladno članku 39. ovoga Zakona, obvezu podnošenja godišnje porezne prijave ili godišnju poreznu prijavu dobrovoljno podnose u skladu s člankom 40. ovoga Zakona.

(4) Porezna uprava, primjenjujući poseban postupak iz stavka 1. ovoga članka, obvezna je, na temelju evidencija i podataka kojima raspolaže, utvrditi poreznom obvezniku godišnji dohodak ostvaren u poreznom razdoblju te razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat, o čemu izdaje privremeno porezno rješenje.

(5) Privremeno porezno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku ostvarenom u poreznom razdoblju te razlici poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili za povrat, Porezna uprava dostavit će poreznom obvezniku prema adresi njegovog prebivališta iz službenih evidencija kojima raspolaže i to najkasnije do 30. lipnja tekuće za prethodnu godinu. Dostavom privremenog poreznog rješenja na navedenu adresu smatra se da je, u smislu ovoga Zakona, izvršena osobna dostava.

(6) Protiv privremenog poreznog rješenja iz stavka 4. ovoga članka donesenog na temelju izračuna godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak od strane Porezne uprave, porezni obveznik može podnijeti prigovor najkasnije do 31. srpnja

tekuće za prethodnu godinu, ako smatra da su podaci iz privremenog poreznog rješenja nepotpuni ili netočni.

(7) O prigovoru iz stavka 6. ovoga članka odlučuje prvostupanjsko porezno tijelo rješenjem u roku od 30 dana od dana zaprimanja prigovora.

(8) Prigovor iz stavka 6. ovoga članka odgađa izvršenje privremenog poreznog rješenja do donošenja rješenja po prigovoru.

(9) Ako prvostupanjsko porezno tijelo po podnijetom prigovoru, a nakon izvršene provjere podataka iskazanih u privremenom poreznom rješenju, utvrdi da postoji osnova za izmjenu privremenog poreznog rješenja u skladu s navodima iz prigovora, donosi se porezno rješenje protiv kojeg nije dopuštena žalba, a porezna obveza utvrđena poreznim rješenjem smatra se konačno utvrđenom poreznom obvezom.

(10) Ako prvostupanjsko porezno tijelo po podnijetom prigovoru, a nakon izvršene provjere podataka iskazanih u privremenom poreznom rješenju, utvrdi da navodi iz prigovora nisu osnovani, donosi se porezno rješenje kojim se odbija prigovor te se protiv takvog rješenja može izjaviti žalba u roku 30 dana od dana dostave rješenja.

(11) Za porezne obveznike koji ne postupe na način i u roku propisanom stavkom 6. ovoga članka, obveza utvrđena privremenim poreznim rješenjem iz stavka 4. ovoga članka smatra se konačno utvrđenom poreznom obvezom te će Porezna uprava temeljem dostavljenih privremenih poreznih rješenja izvršiti zaduženje poreznih obveznika za utvrđenu razliku poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za uplatu ili poreznim obveznicima izvršiti povrat ako porezni obveznik ispunjava uvjete za povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno ovom Zakonu i Općem poreznom zakonu.

(12) Porezni obveznik kojem je na način propisan stavkom 9. ovoga članka izvršeno zaduženje poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, obvezan je dužnu razliku uplatiti u skladu s člankom 37. stavkom 6. ovoga Zakona.

(13) Porezni obveznik kojem je na način propisan stavkom 11. ovoga članka izvršeno zaduženje poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, obvezan je dužnu razliku uplatiti najkasnije do 31. srpnja tekuće za prethodnu godinu.

(14) U slučaju provedbe posebnog postupka iz stavka 1. ovoga članka kojim je utvrđeno da bi troškovi utvrđivanja i naplate poreza bili nerazmjerni naplaćenom porezu na dohodak i prirezu porezu na dohodak, Porezna uprava neće poreznim obveznicima dostavljati privremeno porezno rješenje.

(15) Oblik i sadržaj privremenog poreznog rješenja iz stavka 4. ovoga članka, te način dostave podataka iz stavka 5. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar financija.“.

Članak 18.

U članku 44. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem. Rješenje o utvrđenom godišnjem porezu vrijedi do izmjene. Razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili za povrat, kojeg ostvaruju obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, utvrđuje se na temelju izvješća iz stavka 4. ovoga članka, kojeg porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije u roku od 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Porezni obveznik obavezan je razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.“.

Članak 19.

U članku 45. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine 2.200,00 kuna, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna.“.

Članak 20.

U članku 47. stavku 1. riječi: „plaća prema rješenju Porezne uprave“ zamjenjuju se riječima: „utvrđuje i plaća na temelju podataka u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Mjesečni predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti utvrđen na način iz stavka 1. ovoga članka, porezni obveznici plaćaju za mjesece koji slijede iza mjeseca u kojemu je istekao rok za podnošenje godišnje porezne prijave do podnošenja sljedeće godišnje porezne prijave.“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Predujmovi poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec i to na osnovi podataka iskazanih u godišnjoj poreznoj prijavi za prethodno porezno razdoblje tako da se porezna obveza za koju se utvrđuje predujam dijeli s brojem mjeseci istog razdoblja u kojem se samostalna djelatnost obavljala. Ukoliko porezni obveznik u godišnjoj poreznoj prijavi uz dohodak od samostalne djelatnosti iskaže i dohodak iz ostalih izvora, predujam poreza za naredno razdoblje utvrđuje se samo od porezne obveze proizašle od obavljanja samostalne djelatnosti. Način izračuna tako utvrđenog predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti pravilnikom propisuje ministar financija.“.

U stavku 6. riječi: „iz stavka 1. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: “o plaćanju predujmova ako je doneseno odnosno donijeti rješenje“.

Članak 21.

Iza članka 49. dodaje se naslov i članak 49.a koji glase:

„3.3. Utvrđivanje poreza na dohodak od drugog dohotka po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena

Članak 49.a

(1) Porez na dohodak od drugog dohotka po osnovi primitka utvrđenog kao razlika između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje iz članka 33.a ovoga Zakona, obračunava Porezna uprava po stopi od 40% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) O utvrđenom i obračunatom porezu na dohodak iz stavka 1. ovoga članka Porezna uprava izdaje porezno rješenje.

(3) Porezni obveznik kojem je utvrđen i obračunat drugi dohodak iz stavka 1. ovoga članka obavezan je isti uplatiti u roku od 15 dana od dana dostave poreznog rješenja iz stavka 2. ovoga članka.“.

Članak 22.

U članku 50. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Predujam poreza na dohodak od posebnih vrsta imovine iz članka 27.a ovoga Zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatitelj primitka kao predujam poreza po odbitku najkasnije do kraja tekućeg mjeseca za tekući mjesec. Predujam poreza plaća se po stopi od 12% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona. Isplatitelji primitka od kojih se utvrđuje dohodak od posebnih vrsta imovine dužni su o isplaćenim primicima podnositi izvješća u skladu sa stavkom 7. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obavezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava i dohodak od posebnih vrsta imovine te za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.“.

Članak 23.

Članak 51. mijenja se i glasi:

„(1) Predujam poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od kamata iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji istodobno s isplatom ili pripisom primitka kao porez po odbitku, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(4) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(5) Predujem dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona oporezuje se pri isplati na način propisan stavkom 4. ovoga članka.

(6) Predujem poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja iz članka 30. stavka 14. ovoga Zakona plaća se po odbitku na način propisan stavkom 1. ovoga članka i to do trenutka podnošenja prijave poreza na dobit.

(7) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

(8) Porezni obveznik – imatelj financijske imovine obvezan je predujem poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka iz članka 30. stavaka 16. i 17. ovoga Zakona, osim kapitalnih dobitaka po osnovi otuđenja udjela u trgovačkim društvima, obračunati, obustaviti i uplatiti u roku od 8 dana od dana ostvarivanja primitka i to na svaki pojedinačno ostvareni primitak koji je izvor kapitalnog dobitka po stopi od 12% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(9) Porezni obveznik iz stavka 8. ovoga članka obvezan je voditi evidenciju istovrsne financijske imovine po metodi uzastopnih cijena (FIFO).

(10) Iznimno od stavka 8. ovoga članka, za porezne obveznike koji su ostvarili dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka obvezu obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak mogu preuzeti društva za upravljanje i osobe koje temeljem ugovornog odnosa upravljaju financijskom imovinom poreznog obveznika pri čemu obveza za plaćanjem predujma nastaje istodobno s isplatom primitka.

(11) Predujem poreza na dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka od otuđenja udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 16. ovoga Zakona porezni obveznik plaća po rješenju Porezne uprave u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, po stopi od 12% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona. Otuđenje financijske imovine po osnovi udjela u kapitalu porezni obveznik obvezan je prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svojem prebivalištu ili uobičajenom boravištu najkasnije u roku od osam dana od dana otuđenja.

(12) Ako dohodak od kapitala po osnovi kapitalnih dobitaka iz članka 30. stavaka 16. i 17. ovoga Zakona nije utvrđen ili nije prijavljen po tržišnim cijenama, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema tržišnim cijenama.

(13) Oblik i sadržaj evidencije iz stavka 9. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar financija.“.

Članak 24.

U članku 54. stavku 1. točki 1. riječi: „3.200,00 kuna mjesečno“ zamjenjuju se riječima: „3.500,00 kuna mjesečno“.

U točki 2. riječi: „2.700,00 kuna mjesečno“ zamjenjuju se riječima: „3.000,00 kuna mjesečno“.

Članak 25.

U članku 56. stavku 6. riječi: „za iznos državne potpore za naukovanje za obrtnička zanimanja te za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu“ zamjenjuju se riječima: „za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta“.

Članak 26.

U članku 63. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ako Porezna uprava u tijeku prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi drugi dohodak u skladu s člankom 33.a ovoga Zakona.“.

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Stavak 7. briše se.

Članak 27.

U članku 64. točki 10. na kraju rečenice iza zareza dodaju se riječi: „oblik i sadržaj izvješća te način i rokove podnošenja (članak 30. stavak 27.),“.

U točki 15. na kraju rečenice iza zareza dodaju se riječi: „oblik i sadržaj privremenog poreznog rješenja te način dostave podataka (članak 43.a stavak 15.),“.

U točki 18. riječi: „članak 50. stavak 6.“ zamjenjuju se riječima: „članak 50. stavak 7.“.

Članak 28.

(1) Na kamate iz članka 11. ovoga Zakona obračunate do 31. prosinca 2014. godine primjenjuju se odredbe Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014).

(2) Odredbe članaka 12., 21. i 26. ovoga Zakona primjenjuju se na postupke započete od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Postupci utvrđivanja dohotka započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završit će se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak

(Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014).

Članak 29.

Porez na dohodak ne plaća se pri isplati dividendi i udjela u dobiti iz članka 11. ovoga Zakona ako se isplaćuju iz dobiti ostvarene do 29. veljače 2012. godine, osim dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. godine do 31. prosinca 2004. godine, a isplaćuju se nakon stupanja na snagu ovoga Zakona te se oporezuju stopom predujma poreza na dohodak od 12%.

Članak 30.

Odredbe članka 11. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na oporezivanje kapitalnih dobitaka, primjenjuju se pri otuđenju financijske imovine stečene od 1. siječnja 2016. godine.

Članak 31.

Ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon objavljuje se u Narodnim novinama i stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine, osim članka 11. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na oporezivanje kapitalnih dobitaka, a koji stupa na snagu 1. siječnja 2016. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 6. stavak 3. točka 2. Zakona i to radi nomotehničkog usklađenja s izmjenama Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuju se porezni razredi na način da se najniža stopa od 12% primjenjuje na poreznu osnovicu do visine 2.200,00 kuna, stopa od 25% primjenjuje se na razliku porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna (idućih 11.000,00 kuna), a najviša stopa od 40% primjenjuje se na poreznu osnovicu iznad 13.200,00 kuna.

Uz članak 3.

Ovim člankom brišu se odredbe kojima je propisano da se dohotkom ne smatraju primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga, primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom i primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika, odnosno propisuje se da isti više nisu izuzeti od oporezivanja.

Također, ovim člankom propisuje se da se iznimno, osobnom imovinom koja se ne smatra dohotkom ne smatraju primici od prodaje posebnih vrsta imovine iz članka 27.a Zakona.

Uz članak 4.

Ovim se člankom briše odredba kojom je propisano da se primicima na koje se ne plaća porez na dohodak smatraju primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu do ukupno 12.000,00 kuna godišnje.

Nadalje, propisuje se da se porez na dohodak ne plaća na novčane pomoći polaznicima stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Pravilnikom o porezu na dohodak je novčana pomoć polaznicima stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa uključena u novčanu naknadu za vrijeme privremene nezaposlenosti. Ovim se izdvaja kao posebna točka unutar članka 10. Zakona.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se da se primicima od nesamostalnog rada ne smatraju članarine po osnovi članstva u strukovnim komorama koje je prema posebnim propisima obvezno za radnike pri obavljanju određenih poslova za poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. Zakona.

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se da se poslovnim primicima smatraju i primici po osnovi kamata iz članka 30. Zakona ako su ostvareni od financijskih transakcija koje čine osnovnu djelatnost poreznog obveznika.

Osim navedenog, ovim člankom propisuje se da se poslovnim primicima poreznog razdoblja ne smatraju iznosi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji već se takvi primici uključuju u poreznu osnovicu u iznosima evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije te dugotrajne imovine u kojem slučaju je porezni obveznik obavezan voditi evidenciju o primljenim državnim potporama i poticajima za nabavu dugotrajne imovine i iznosima obračunate amortizacije.

Uz članak 7.

Ovim člankom se propisuje da promjena načina oporezivanja na temelju podnesenog zahtjeva poreznog obveznika, obavezuje poreznog obveznika sljedeće tri godine te da se u slučaju kada porezni obveznik na vlastiti zahtjev zahtjeva promjenu načina oporezivanja ne donosi rješenje. Međutim, u opravdanim slučajevima kada Porezna uprava na temelju zahtjeva poreznog obveznika odobri kraći rok prelaska plaćanja s poreza na dohodak na porez na dobit i obratno i dalje će se donositi rješenja. Člankom se pojašnjava i što se smatra opravdanim slučajevima pri promjeni načina oporezivanja.

Uz članak 8.

Ovim člankom se iza članka 27. dodaje novi članak kojim se propisuje da se dohotkom od imovine smatraju i primici od otuđenja posebnih vrsta imovine kojom se smatra otpad u skladu s posebnim propisima te se propisuje na koji se način utvrđuje dohodak po osnovi otuđenja posebnih vrsta imovine. Isto tako, ovim člankom propisuje se da se u smislu Zakona o porezu na dohodak, otpadom ne smatra povratna ambalaža niti otpad prikupljen u okviru organiziranih akcija i aktivnosti u svrhu zaštite okoliša.

Uz članak 9.

Nomotehničko usklađenje radi dodavanja novog naslova ispred novog članka 27. kojim se propisuje da se dohotkom od imovine smatraju i primici od otuđenja posebnih vrsta imovine.

Uz članak 10.

Osim nomotehničkog usklađenja radi dodavanja novog naslova propisuje se da se porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a obveznik je poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost ili po osnovi obavljenih usluga od te imovine koja je oslobođena plaćanja poreza na dodanu vrijednost, u poreznom razdoblju ostvaruje ukupne primitke veće od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost, utvrđuje dohodak od imovine na način propisan za samostalnu djelatnost.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se da se dohotkom od kapitala smatraju i primici od kamata na kunsku i deviznu štednju (po viđenju, oročenu ili rentnu štednju, uključujući i prinos, nagradu, premiju i svaku drugu naknadu ostvarenu iznad visine uložених sredstava), primici od kamata po vrijednosnim papirima, primici od kamata po osnovi danih zajmova i primici ostvareni na

temelju podjele prihoda investicijskog fonda u obliku kamata ako se ne oporezuju kao udjeli u dobiti na temelju podjele dobiti ili prihoda investicijskih fondova. Nadalje, ovim člankom se propisuje što se sve ne smatra kamatom odnosno koje su to sve kamate koje ne podliježu oporezivanju te se propisuje da se kamatama koje ne podliježu oporezivanju smatraju zatezne kamate, naplaćene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, kamate na pozitivno stanje na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koje su ostvarene od banaka, štedionica i drugih financijskih institucija i to najviše u visini koju ti isplatitelji plaćaju za pologe po viđenju ukoliko je kamata za pologe po viđenju manja od najmanje kamate za oročenu štednju te koja iznosi najviše do 0,5% godišnje, primici od kamata ostvarenih ulaganjem u obveznice, neovisno o izdavatelju i vrsti obveznica, primici po osnovi prinosa na životno osiguranje s obilježjem štednje (isplaćena naknada iznad uplaćenih premija osiguranja) i prinosa po osnovi dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.

Također, propisuje se da se dohotkom od kapitala smatraju i kapitalni dobiti, odnosno primici od prenosivih vrijednosnih papira i strukturnih proizvoda, uključivo i udjela u kapitalu, instrumenata tržišta novca, primici od jedinica u subjektima za zajednička ulaganja, izvedenica te primici ostvareni od razmjernog dijela likvidacijske mase u slučaju likvidacije investicijskog fonda te ostali primici ostvareni od vlasničkih udjela u slučaju likvidacije, prestanka ili istupa. Propisuje se i način utvrđivanja dohotka ostvarenog po osnovi kapitalnih dobitaka te navode slučajevi kada se dohodak od kapitalnih dobitaka ne oporezuje.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se da se drugim dohotkom smatra i primitak utvrđen kao razlika između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje te način utvrđivanja tako ostvarenog dohotka.

Uz članak 13.

Ovim člankom povećava se osnovni osobni odbitak s 2.200,00 kuna na 2.600,00 kuna, a kod ostvarene mirovine priznaje osnovni osobni odbitak umjesto dosadašnjih 3.400,00 kuna mjesečno do 3.800,00 kuna mjesečno.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se obračunavanje i plaćanje godišnjeg poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave i to po stopi od 12% od godišnje porezne osnovice do visine 26.400,00 kuna, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između 26.400,00 kuna i 158.400,00 kuna i po stopi od 40% na iznos porezne osnovice koji prelazi 158.400,00 kuna.

Nadalje, propisuje da se obveznicima poreza na dohodak porezna rješenja ne izdaju ako je tako uređeno Zakonom o porezu na dohodak te se propisuje da obveznici poreza na dohodak koji obavljaju samostalnu djelatnost plaćaju porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi s danom podnošenja godišnje porezne prijave.

Uz članak 15.

Ovim člankom briše se odredba kojom je propisano da porezni obveznici mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu radi korištenja neoporezivog iznosa dividende i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu budući da se ta olakšica ukida. Navedena se odredba primjenjuje pri podnošenju godišnje porezne prijave za 2015. godinu.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuje se da se da porezni obveznici koji ostvare drugi dohodak po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena prema članku 33.a Zakona ne mogu po toj osnovi podnijeti godišnju poreznu prijavu.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak čijom primjenom porezni obveznici koji u poreznom razdoblju ostvare dohodak za koji se obvezno ili dobrovoljno podnosi porezna prijava, uz propisana izuzeća, nemaju obvezu podnošenja godišnje porezne prijave, već tu obvezu preuzima Porezna uprava te slučajevi kada se ne primjenjuje poseban postupak.

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuje se da godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem koje vrijedi do izmjene te da se razlika godišnjeg paušalnog poreza za uplatu ili za povrat, kojeg ostvaruju obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, utvrđuje na temelju izvješća u svezi paušalnog oporezivanja, kojeg porezni obveznik podnosi Poreznoj upravi najkasnije u roku 15 dana od dana isteka godine za koju se izvješće podnosi. Isto tako, propisuje se da je porezni obveznik obavezan razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se obračunavanje, obustavljanje i plaćanje predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada i to po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine 2.200,00 kuna, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između 2.200,00 kuna i 13.200,00 kuna te po stopi od 40% na iznos porezne osnovice koji prelazi 13.200,00 kuna.

Uz članak 20.

Ovim člankom ukida se izdavanje rješenja o predujmu od strane Porezne uprave za porezne obveznike koji obavljaju samostalnu djelatnost, odnosno propisuje se da porezni obveznik plaća mjesečni predujam na temelju podataka iz podnesene porezne prijave i to od mjeseca koji slijedi iz mjeseca u kojem je istekao rok za podnošenje porezne prijave pa sve do podnošenja sljedeće porezne prijave. Isto tako, propisuje se način obračuna predujma u slučajevima kada su porezni obveznici pored dohotka od samostalne djelatnosti ostvarili dohodak i iz ostalih izvora.

Uz članak 21.

Ovim člankom se iza članka 49. dodaje novi članak kojim se propisuje utvrđivanje poreza na dohodak od drugog dohotka po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se način plaćanja predujma poreza na dohodak od posebnih vrsta imovine iz članka 27.a Zakona.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se način plaćanja predujma poreza na dohodak od kamata za koje je propisano da se smatraju dohotkom te kapitalnih dobitaka.

Uz članak 24.

Ovim člankom povećava se osnovni osobni odbitak za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima. Porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, mogu osnovni osobni odbitak koristiti u visini 3.500,00 kuna mjesečno, dok porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske mogu osnovni osobni odbitak koristiti u visini 3.000,00 kuna mjesečno.

Uz članak 25.

Ovim člankom nometohnički se usklađuje članak 56. stavak 6. Zakona s izmjenama Zakona o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu.

Uz članak 26.

Ovim člankom brišu se odredbe koje se odnose na način utvrđivanja dohotka ostvarenog po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena radi propisivanja novog članka prema kojemu tako ostvaren dohodak smatra drugim dohotkom.

Uz članak 27.

Ovim člankom propisuje se da je ministar financija posebno ovlašten provedbenim propisima propisati oblik i sadržaj godišnjeg izvješća u kojem se priznaje kapitalni gubitak te način i rokove podnošenja, oblik i sadržaj privremenog poreznog rješenja o utvrđenom godišnjem dohotku donesenog u posebnom postupku i način dostave podataka te oblik, sadržaj i rokove te način dostavljanja podataka o isplaćenim primicima i uplaćenom predujmu poreza osim za primitke od kojih se utvrđuje dohodak o imovinskim prava i za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od posebnih vrsta imovine.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuje se da se na kamate iz članka 11. ovoga Zakona obračunate do 31. prosinca 2014. godine primjenjuju se odredbe Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014).

Isto tako, propisuje se da se odredbe članaka 12., 21. i 26. ovoga Zakona primjenjuju na postupke započete od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Postupci utvrđivanja dohotka započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona završit će se prema odredbama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014).

Uz članak 29.

Ovim člankom propisuje se da se porez na dohodak ne plaća pri isplati dividendi i udjela u dobiti iz članka 11. ovoga Zakona ako se isplaćuju iz dobiti ostvarene do 29. veljače 2012. godine, osim dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu koji su ostvareni u razdoblju od 1. siječnja 2001. godine do 31. prosinca 2004. godine, a isplaćuju se nakon stupanja na snagu ovoga Zakona te se oporezuju stopom predjuma poreza na dohodak od 12%. Navedeno se propisuje zbog odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 120/2013 i 83/2014).

Uz članak 30.

Ovim člankom predlaže se oporezivanje kapitalnih dobitaka po osnovi financijske imovine stečene od 1. siječnja 2016. godine. Iz toga proizlazi da bi predmet oporezivanja bio realizirani kapitalni dobitak ostvaren unutar tri godine, odnosno stečen od 1. siječnja 2016. godine.

Uz članak 31.

Ovim se člankom ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 177/2004, 73/2008, 80/2010, 114/2011, 22/2012, 144/2012, 120/2013, 125/2013, 148/2013 i 83/2014) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 6.

(1) Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz članka 36. i/ili članka 54. ovoga Zakona.

(2) Osnovica poreza na dohodak nerezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti prema stavku 3. ovoga članka, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka), a umanjen za osobni odbitak iz članka 36. stavka 1., 11. i 12. ovoga Zakona, odnosno umanjen za osobni odbitak iz članka 36. ovoga Zakona za fizičke osobe koje su rezidenti država članica Europske unije i Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske, sukladno s člankom 36. stavkom 14. ovoga Zakona.

(3) Dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se:

1. za iznos plaća novozaposlenih osoba iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona,
2. za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema posebnim propisima,
3. za iznos izdataka za istraživanje i razvoj iz članka 57. stavka 1. ovoga Zakona,
4. i za preneseni gubitak iz članka 35. ovoga Zakona, nakon umanjenja iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

Članak 8.

(1) Porez na dohodak plaća se po stopi od 12% od porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka te po stopi od 40% na poreznu osnovicu iznad četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavku 1. ovoga članka uvećava se za prirez porezu na dohodak koji uvedu jedinice lokalne samouprave prema posebnim zakonima, a umanjuje se ako jedinice lokalne samouprave propišu niži udio u porezu na dohodak od onog koji im pripada po posebnom zakonu.

Članak 9.

1) Dohotkom se ne smatraju:

1. primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga,
2. primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom,
3. primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika,
4. izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kojeg bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž te uplate sredstava u okviru programa mirovinske rente prema posebnim propisima, a koje uplaćuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja,
5. obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
6. državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama, paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
7. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava.

(2) Dohotkom se ne smatraju ni :

2.1. primici po posebnim propisima:

2.1.1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,

2.1.2. socijalne potpore,

2.1.3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta. Dohotkom se ne smatraju primici po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,

- 2.1.4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,
 - 2.1.5. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda,
 - 2.2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja,
 - 2.3. nasljedstva i darovi,
 - 2.4. primici od otuđenja osobne imovine,
 - 2.5. odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,
 - 2.6. primici ostvareni na nagradnim natjecanjima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu,
 - 2.7. novčani dodaci uz mirovinu koje umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,
 - 2.8. potpore koje djeci u slučaju smrti roditelja isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata te pravne i fizičke osobe.
- (3) Dohotkom se ne smatraju ni primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi životnog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja smatraju se dohotkom ako su premije toga osiguranja bile porezno priznati izdatak.
- (4) Ako su primici iz stavka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.
- (5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema Zakonu o porezu na dobit.

Članak 10.

Porez na dohodak ne plaća se na:

- 1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
- 2. naknadu plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda,
- 3. naknadu plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječenosti za rad isplaćenu na teret sredstava obveznih osiguranja,
- 4. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa,
- 5. nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima,

6. primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa,
7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu,
8. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj,
9. primitke radnika i fizičkih osoba iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće, do propisanih iznosa,
10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i drugih djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa,
11. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa,
12. stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, ukupno do propisanog iznosa,
13. stipendije studenata za redovno školovanje na višim i visokim školama i fakultetima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske i stipendije koje se isplaćuju, odnosno dodjeljuju iz proračuna Europske unije, uređene posebnim međunarodnim sporazumima i to studentima za redovno školovanje na visokim učilištima,
14. sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje, do propisanog iznosa,
15. sindikalne socijalne pomoći koje se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata,
16. nagrade za sportska ostvarenja i naknade sportašima amaterima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa,
17. premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojeg radnika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno do 6.000,00 kuna godišnje,
18. stipendije studentima izabranima na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima, za redovno školovanje na visokim učilištima koje isplaćuju, odnosno dodjeljuju zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u Republici Hrvatskoj za odgojno-obrazovne ili znanstveno-istraživačke svrhe, koje djeluju u skladu s posebnim propisima, osnovane s namjenom stipendiranja.

19. primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu do ukupno 12.000,00 kuna godišnje,

20. primitke koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, do propisanih iznosa.

Članak 15.

(1) Primicima od nesamostalnog rada ne smatraju se primici koje poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona omogućuje radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona u interesu obavljanja djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka odnosno plaće, a osobito:

1. uređenje i opremanje radnih prostora i prostora za odmor i prehranu,
2. posebna radna odjeća obilježena nazivom ili znakom poslodavca ili isplatitelja primitka odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,
3. obvezni liječnički pregledi prema posebnim propisima,
4. sistematski kontrolni liječnički pregledi ako su omogućeni svim radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona,
5. obrazovanje i izobrazba koje su u svezi s djelatnosti poslodavca i isplatitelja primitka, odnosno plaće iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada ne smatraju se iznosi koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i to:

1. naknada plaće hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata prema posebnom zakonu od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju, za vrijeme profesionalne rehabilitacije i od završene profesionalne rehabilitacije do zaposlenja, a najduže 12 mjeseci od dana završetka profesionalne rehabilitacije,
2. zaštitni dodatak uz mirovinu planiran u državnom proračunu ili proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja,
4. doplatak za pomoć i njegu druge osobe,
5. naknada plaće invalidu rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju, od dana nastanka invalidnosti do najduže 24 mjeseca od dana završetka profesionalne rehabilitacije,

6. dodatak na mirovinu isplaćen sukladno Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koji korisniku mirovine pripada za razdoblje do 31. prosinca 2011.

(3) Ako poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće i mirovine iz članka 14. ovoga Zakona isplaćuje radniku i fizičkim osobama te umirovljenicima plaću ili mirovinu po sudskoj presudi, propisane zatezne kamate isplaćene po toj osnovi ne smatraju se primitkom od nesamostalnog rada i ne podliježu oporezivanju.

Članak 20.

(1) Poslovni primici su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju.

(2) Primici iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti.

(3) U poslovne primitke ulaze i primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine, kao i primici ostvareni od otuđenja ili likvidacije djelatnosti. Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

(4) Poslovnim primicima smatraju se i izuzimanja osim izuzimanja financijske imovine.

(5) Poslovnim primicima smatraju se manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaračunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak.

Članak 26.

(1) Porezni obveznik iz članka 18. ovoga Zakona može na vlastiti zahtjev plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ili je obvezan plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak ako ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o porezu na dobit. U slučaju supoduzetnišva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici.

(2) Pisani zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kojim se na vlastiti zahtjev traži promjena načina oporezivanja dostavlja se nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja tekuće godine za iduću kalendarsku godinu.

(3) Rješenje kojim se usvaja zahtjev iz stavka 2. ovoga članka obvezuje poreznog obveznika sljedećih pet godina. U opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

Članak 27.

(1) Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitaka od otuđenja nekretnina i

imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

(2) Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na temelju poslovnih knjiga, porez na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, utvrđuje se u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

(4) Kod ostvarivanja dohotka od imovinskih prava izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka, za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se tijekom poreznog razdoblja ne priznaju, već se uzimaju u obzir tek pri utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak od imovinskih prava.

(5) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i dohodak koji porezni obveznik ostvari od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Otudjenjem se smatra prodaja, zamjena i drugi prijenos. Dohodak čini razlika između primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine ili imovinskog prava koje se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda. Troškovi otuđenja mogu se odbiti kao izdaci.

(6) Dohodak od otuđenja nekretnine iz stavka 5. ovoga članka ne oporezuje se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona, a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon tri godine od dana nabave.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava oporezuje se ako je otuđeno (prodaja, zamjena i drugi prijenos) više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlašćuju na temelju posebnog zakona te ako se otuđuju zemljišta čija je pojedinačna površina do 250 m², a ukupno do 1000 m². Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica. Dohodak čini razlika između ukupnog iznosa primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnina ili imovinskih prava koji se otuđuju u razdoblju od pet godina i njihove nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda te za troškove ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave.

(8) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavka 5. i 7. ovoga članka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka te nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava.

(9) Ako je nekretnina iz stavka 5., 6. i 8. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od tri godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 5. ovoga članka. U slučaju stjecanja nekretnine

darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(10) Ako su nekretnine i imovinska prava iz stavka 7. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 7. ovoga članka.

(11) Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu se odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini.

(12) Dohodak od imovine i imovinskih prava oporezuje se samo ako se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

4.2. Procjena dohotka od imovine

Članak 28.

Ako pri utvrđivanju dohotka iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, zakupnina, najamnina, primitak od imovinskih prava te primitak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava nije prijavljen ili nije prijavljen u tržišnom iznosu, dohodak će utvrditi Porezna uprava prema tržišnim cijenama u mjestu u kojemu se nekretnina nalazi, mjestu u kojemu se imovinsko pravo daje na korištenje odnosno u mjestu u kojemu se imovinsko pravo otuđuje ili prema naputku o osnovama i mjerilima za utvrđivanje tržišnih cijena koje donosi ministar financija.

4.3. Promjena načina utvrđivanja dohotka od imovine

Članak 29.

(1) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a obveznik je poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, utvrđuje dohodak od imovine u skladu sa člancima 19. - 24. ovoga Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.

(2) Porezni obveznik koji dohodak od imovine ostvaruje izdavanjem u najam ili zakup nekretnina i pokretnina, iznajmljivanjem stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost, može na vlastiti zahtjev utvrđivati dohodak od imovine u skladu sa člancima 19. – 24. ovoga Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka porezni obveznik može plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak u skladu s odredbama članka 26. ovoga Zakona.

Članak 30.

(1) Dohotkom od kapitala smatraju se primici po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja i udjeli u dobiti ostvareni dodjelom ili opsijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji su ostvareni u poreznom razdoblju.

(2) Izuzimanjima imovine i korištenjem usluga iz stavka 1. ovoga članka smatraju se izuzimanja imovine i korištenje usluga od strane članova trgovačkih društava za njihove privatne potrebe (skrивene isplate dobiti) izvršeni tijekom poreznog razdoblja na teret dobiti tekućeg razdoblja, te izuzimanja fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 18. ovoga Zakona od koje se plaća porez na dobit.

(3) Kamatama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se primici što ih fizičke osobe ostvaruju od potraživanja po osnovi danih zajmova i kredita uključivo i one primitke ostvarene preko banaka po komisionim kreditima. Kamatama iz stavka 1. ovoga članka ne smatraju se naplaćene kamate iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona kao ni naplaćene kamate po sudskim rješenjima i rješenjima tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatraju se i primici u naravi po osnovi udjela u dobiti članova uprave trgovačkih društava koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica.

(5) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje dionica iz stavka 4. ovoga članka utvrđuje se kao razlika između tržišne vrijednosti dionice i opcijskim ugovorom utvrđene cijene dionica, ako je tržišna vrijednost viša u trenutku realizacije prava iz opcije.

(6) Realizacijom prava iz opcije u smislu stavka 5. ovoga članka smatra se trenutak kupnje dionica društva od strane vlasnika opcije (članova uprave društva) ili trenutak prijenosa prava na kupnju dionica društva na treću osobu.

(7) Dohodak od kapitala po osnovi opcijske kupnje vlastitih dionica utvrđuje se poreznom obvezniku koji je vlasnik opcije u trenutku realizacije prava iz opcije prema stavku 6. ovoga članka.

(8) Primici po osnovi udjela u dobiti koje članovi uprave trgovačkih društava ostvaruju dodjelom vlastitih dionica tih društava utvrđuju se u visini tržišne vrijednosti ili razlike između tržišne vrijednosti dodijeljenih dionica i plaćene naknade, ako se dionice stječu uz djelomičnu naknadu.

(9) Dohodak od kapitala prema stavcima 5., 6., 7. i 8. ovoga članka utvrđuje se samo ako vlastite dionice društva u trenutku dodjele tih dionica ili realizacije prava iz opcije kotiraju na burzi ili uređenim javnim tržištima u skladu s posebnim zakonom. Ako ovaj uvjet nije ispunjen po toj osnovi utvrđuje se drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona.

(10) Pri utvrđivanju dohotka od kapitala ne priznaju se izdaci.

(11) Dohotkom od kapitala smatraju se i primici od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona iznad 12.000,00 kuna godišnje. Umanjenje za neoporezivi dio primitka iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona priznaje se u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

(12) Dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi primitaka iz stavka 11. ovoga članka, ako su ti primici ostvareni u okviru ESOP programa, odnosno po osnovi radničkog dioničarstva. Ministar financija pravilnikom će propisati način ostvarivanja prava na neoporezivu isplatu navedenih primitaka.

(13) Dohodak od kapitala ne utvrđuje se po osnovi dividendi i udjela u dobiti, ako su dividende i ti udjeli iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva.

(14) Dohotkom od kapitala po osnovi izuzimanja iz stavka 2. ovoga članka smatra se i razlika primitka koja nastaje u slučaju kada se tijekom poreznog razdoblja poreznom obvezniku, isplati predujam udjela u dobiti, a istekom tog poreznog razdoblja ostvarena dobit nije dostatna za pokriće takvog predujma.

Članak 33.

(1) Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi povrata doprinosa iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Primitkom po osnovi povrata doprinosa smatra se iznos vraćenog doprinosa iz osnovice za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, a koji je, za određeno razdoblje obračuna doprinosa, obračunan i uplaćen iz iznosa koji prelazi iznos najviše godišnje osnovice prema Zakonu o doprinosima.

(3) Pri utvrđivanju drugog dohotka po osnovi povrata doprinosa ne priznaju se izdaci

Članak 36.

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 2.200,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca te kod ostvarene mirovinske rente na temelju prijašnjih uplata sredstava na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine i mirovinske rente ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00 kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju porezne kartice iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, potpora za novorođenče, odnosno primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćeha odnosno očuci koje punoljetno pastorko uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćene za obvezno zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti

obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(13) Osobni odbitak prema stavcima 10., 11. i 12. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

(14) Iznimno od stavka 11. ovoga članka, fizička osoba koja je rezident države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora, osim Republike Hrvatske i u Republici Hrvatskoj ostvari dohodak prema članku 5. ovoga Zakona, može u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave koristiti i osobni odbitak iz stavka 2. ovoga članka, uz uvjet da vjerodostojnim ispravama dokaže da navedeni dohodak ostvaren u Republici Hrvatskoj čini najmanje 90% njezina ukupnog (svjetskog) dohotka ostvarenog u poreznom razdoblju i da je isti izuzet ili oslobođen oporezivanja u državi članici čiji je rezident.

Članak 37.

(1) Porez na dohodak za koji se podnosi godišnja porezna prijava obračunava se godišnje.

(2) Porez na dohodak obračunava se po stopi od 12% od godišnje porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku godišnje porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 40% na iznos porezne osnovice koji prelazi iznos četverostrukoga osnovnoga osobnog odbitka.

(3) Godišnji porez na dohodak utvrđuje se prema poreznoj osnovici iz članka 6. ovoga Zakona, a od utvrđenoga godišnjeg poreza odbijaju se iznosi plaćenog predujma poreza po svim iskazanim dohocima prema članku 5. ovoga Zakona te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat poreza.

(4) Ako je rezident ostvario dohodak u inozemstvu (inozemni dohodak) i ako je taj dohodak oporezivan u inozemstvu porezom koji odgovara tuzemnom porezu na dohodak, porez plaćen u inozemstvu uračunava se na propisani način u tuzemni porez na dohodak.

(5) Obveznicima poreza na dohodak porez se utvrđuje poreznim rješenjem.

(6) Porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku.

(7) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja platio veći predujam od poreza na dohodak utvrđenog rješenjem, više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku. Iznimno, poreznim obveznicima koji ostvaruju dohodak od samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i poreznim obveznicima koji dohodak utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona, više plaćeni porez vraća se na njihov zahtjev ili im se uračunava u predujam za iduće razdoblje.

Članak 40.

(1) Godišnju poreznu prijavu nije obvezan podnijeti porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari:

1. dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona samo kod jednog tuzemnog poslodavca ili više tuzemnih poslodavaca, odnosno isplatitelja primitka, ali ne istodobno, i/ili
2. dohodak od imovine i imovinskih prava iz članka 27. ovoga Zakona i/ili,
3. dohodak od kapitala iz članka 30. ovoga Zakona i/ili,
4. dohodak od osiguranja iz članka 31. ovoga Zakona i/ili,
5. drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona,

a pod uvjetom da nije obvezan podnijeti godišnju poreznu prijavu prema članku 39. ovoga Zakona.

(2) Ako je porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja ostvario samo dohotke iz stavka 1. ovoga članka, može za te dohotke podnijeti godišnju poreznu prijavu radi:

1. ostvarivanja prava na neiskorišteni osobni odbitak iz članka 36. i članka 54. ovoga Zakona,
2. prava na ravnomjerno godišnje oporezivanje odnosno godišnje izravnaje porezne osnovice,
3. korištenja neoporezivog iznosa dividende i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona,
4. drugih prava propisanih zakonima.

(3) Ako porezni obveznik podnese godišnju poreznu prijavu radi ostvarivanja prava iz stavka 2. ovoga članka, obvezan je u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati ukupno ostvareni dohodak u poreznom razdoblju, a prema članku 5. ovoga Zakona.

Članak 41.

Godišnju poreznu prijavu ne može podnijeti porezni obveznik:

1. za drugi dohodak po osnovi povrata doprinosa prema članku 33. ovoga Zakona,
2. za dohodak koji se u poreznom razdoblju oporezuje u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema mjestu njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

(2) Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja primitaka ili većeg dijela njegove imovine, odnosno prema mjestu u kojem je pretežno obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

Članak 44.

(1) Poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz članka 18. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, te koji po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od 65% iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, dohodak i porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu.

(2) Poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak iz članka 27. stavka 3. ovoga Zakona (iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranje kampova), a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.

(3) Porezni obveznik iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji porez na dohodak plaća u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona, osim evidencije o prometu.

(4) Samostalne djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja kampova prema stavku 1. i 2. ovoga članka koje će se paušalno oporezivati i visinu paušalnog dohotka i poreza na dohodak te evidencije i izvješća u svezi paušalnog oporezivanja, utvrđuje ministar financija.

(5) Godišnji porez u paušalnom iznosu utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora i prikupljenih podataka o ostvarenom prometu, ukinuti rješenje iz stavka 5. ovoga članka i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu sa člankom 47. stavkom 1. ovoga Zakona, ako utvrdi da je porezni obveznik ostvario primitke iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost odnosno iznad iznosa iz stavka 1. ovoga članka.

(7) U slučaju iz stavka 6. ovoga članka porezni obveznik je obavezan prijeći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama članaka 19. – 24. ovoga Zakona.

Članak 45.

(1) Kod dohotka od nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona predujam poreza obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac i isplatitelj primitka ili plaće odnosno mirovine iz članka 14. ovoga Zakona ili sam porezni obveznik.

(2) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada se obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate prema propisima koji važe na dan isplate.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, obračun poreza na dohodak od ostvarene mirovine ili razlike mirovina iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili isplatitelj inozemnih mirovina iz sustava socijalnog osiguranja isplaćuje u tijeku kalendarskog mjeseca za više proteklih mjeseci, odnosno poreznih razdoblja obavlja se na način:

1. u slučaju isplata za više proteklih mjeseci istoga poreznog razdoblja primjenjuju se propisi koji važe na dan isplate i osobni odbitak za svaki mjesec za koji se obavlja isplata, utvrđen prema propisima koji su važili u mjesecu kada je mirovina ili razlika mirovine trebala biti isplaćena,

2. u slučaju isplate mirovina ili razlike mirovina koje se odnose na protekla porezna razdoblja (kalendarske godine), kod obračuna se primjenjuju propisi koji su važili na dan kada je isplata trebala biti obavljena, odnosno kada je mirovina prema rješenju dospjela za isplatu.

(4) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se od porezne osnovice koju čini iznos svih primitaka od nesamostalnog rada prema članku 14. ovoga Zakona ostvarenih tijekom jednog mjeseca, umanjen za izdatke prema članku 16. ovoga Zakona koji su uplaćeni i umanjen za iznos mjesečnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(5) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava se po stopi od 12% od mjesečne porezne osnovice do visine jednostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka, po stopi od 25% na razliku mjesečne porezne osnovice između jednostrukog i četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka i po stopi od 40% na razliku mjesečne porezne osnovice iznad četverostrukog iznosa osnovnoga osobnog odbitka iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Inozemna organizacija, koja ne uživa diplomatski imunitet u Republici Hrvatskoj i službenici te organizacije sa sjedištem, odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj dužni su pri isplati dohotka od nesamostalnog rada radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona obračunati, obustaviti i uplatiti porez na dohodak prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

(7) Porezni obveznik zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, kada je porezni obveznik i po ovom Zakonu, dužan je sam obračunati predujam poreza od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana isplate.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet može za svoje radnike i fizičke osobe koje ostvaruju primitke od nesamostalnog rada iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona, na vlastiti zahtjev, preuzeti obvezu obračunavanja, obustavljanja i plaćanja predujmova poreza na dohodak prema stavcima 1., 2., 4. i 5. ovoga članka.

(9) Porezni obveznici koji dohodak od nesamostalnog rada prema članku 14. stavku 1. ovoga Zakona ostvare izravno iz inozemstva, dužni su na taj dohodak sami obračunati predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada na način iz stavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka i uplatiti ga u roku od osam dana od dana primitka dohotka.

(10) Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada iz članka 14. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona obračunava i uplaćuje sam porezni obveznik na način i u roku iz stavka 9. ovoga članka.

Iznimno, porezni obveznici mogu na vlastiti zahtjev predujam poreza na dohodak plaćati prema rješenju Porezne uprave, mjesečno, do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do 100,00 kuna.

Članak 47.

(1) Kod dohotka od samostalne djelatnosti iz članka 18. i dohotka koji se oporezuje na način propisan za samostalne djelatnosti prema člancima 19. – 24. ovoga Zakona, mjesečni predujam se plaća prema rješenju Porezne uprave.

(2) Rješenje o predujmu vrijedi do izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predujma.

(3) Porezna uprava može, na zahtjev poreznog obveznika, izmijeniti visinu predujma. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave.

(4) Obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave.

(5) Predujmovi poreza na dohodak iz stavka 1. ovoga članka plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Porezna uprava može na temelju obavljenog očevida i inspekcijskog nadzora, podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima raspolaže, izmijeniti rješenje iz stavka 1. ovoga članka i utvrditi nove iznose mjesečnih predujmova.

Članak 49.

Porez na dohodak po osnovi povrata doprinosa prema članku 33. ovoga Zakona obračunava, obustavlja i uplaćuje Porezna uprava nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, kao porez po odbitku i to iz iznosa vraćenih doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o doprinosima po stopi od 40% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

Članak 50.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova iz članka 44. ovoga Zakona, predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do

posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika iz članka 36. ovoga Zakona. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 47. ovoga Zakona, a po stopi od 12 %.

(2) Predujam poreza na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji primitka kao predujam poreza po odbitku istodobno s isplatom primitka i to od ukupne naknade primjenom stope od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni primitak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

(4) Predujam poreza na dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak, na ukupno ostvareni primitak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste u tom razdoblju, a koje se donosi nakon otuđenja četvrte nekretnine iste vrste ili četvrtog imovinskog prava iste vrste. Za svako daljnje otuđenje nekretnine iste vrste ili imovinskog prava iste vrste u razdoblju od pet godina u kojem je već utvrđen dohodak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste, donosi se novo rješenje za tu nekretninu ili imovinsko pravo koje se otuđuje. Predujam se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 27. stavka 7. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

(5) Ranije plaćeni porez na dohodak iz stavka 3. ovoga članka po osnovi otuđenja nekretnine ili imovinskog prava iste vrste uračunava se u poreznu obvezu utvrđenu po osnovi stavka 4. ovoga članka.

(6) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

Članak 51.

(1) Predujam poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od kamata iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, plaća se po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(4) Predujam poreza na dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona i neoporezivog dijela primitka iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona, i to na sve isplaćene primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu (prema načelu blagajne)

(5) Predujam dividendi i udjela dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona oporezuje se pri isplati na način propisan stavkom 4. ovoga članka.

(6) Predujam poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja iz članka 30. stavka 14. ovoga Zakona plaća se po odbitku na način propisan stavkom 1. ovoga članka i to do trenutka podnošenja prijave poreza na dobit.

(7) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

Članak 54.

(1) Rezidentima koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u potpomognuta područja prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, iznimno od članka 36. stavka 1. ovoga Zakona, osnovni osobni odbitak utvrđuje se u visini:

1. 3.200,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara,

2. 2.700,00 kuna mjesečno, za porezne obveznike koji imaju prebivalište i borave na području jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

(2) Rezidentima se osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovoga članka primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka, ako ti članovi uže obitelji i djeca imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Rezidentima se osobni odbitak za vlastitu invalidnost i/ili invalidnost uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece, ako imaju prebivalište i borave na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuje prema osnovnom osobnom odbitku iz stavka 1. ovoga članka primjenom faktora iz članka 36. stavka 2. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

(4) Osobni odbitak prema stavku 1., 2. i 3. ovoga članka priznaje se u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave, a tijekom poreznog razdoblja pri utvrđivanju predujma dohotka od nesamostalnog rada priznaje se osobni odbitak iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

Članak 56.

(1) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima.

(2) Novim radnicima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se radnici s kojima je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je kod poreznog obveznika uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada ako je ugovoren. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slično.

(3) Ako porezni obveznik tijekom poreznog razdoblja sklopi ugovor o radu s novim radnicima iz stavka 2. ovoga članka, a u istom poreznom razdoblju raskine ugovor o radu s određenim brojem radnika, dohodak se umanjuje za razliku između obračunanih i isplaćenih plaća novim radnicima i obračunanih plaća koje bi u istom poreznom razdoblju primili radnici s kojima je raskinut ugovor o radu.

(4) Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti tri godine računajući od dana njihova zaposlenja.

(6) Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i za iznos državne potpore za naukovanje za obrtnička zanimanja te za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu, prema posebnim propisima.

Članak 63.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava je dužna tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba, pratiti promet dobara i obavljati sve druge potrebne radnje.

(2) Porezna uprava je dužna dohodak po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugog dohotka, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora.

(3) Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

(4) Dohodak utvrđen prema stavku 3. ovoga članka pripisuje se ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugom dohotku u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak utvrđen i oporezuje prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

(5) Za svrhe iz stavka 1. i 2. ovoga članka Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidencije o imovini poreznih obveznika na temelju podataka iz svojih evidencija, evidencija tijela državne uprave i evidencija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) U postupku ispitivanja izvora imovine ispitivat će se izvor cjelokupne imovine fizičke osobe stečene od 1. siječnja 2005.

(7) Ako je doneseno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku i porezu na dohodak za porezno razdoblje za koje se utvrđuje dohodak iz stavka 3. ovoga članka, protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, Porezna uprava će po službenoj dužnosti bez vremenskog ograničenja pokrenuti obnovu postupka u roku od 30 dana od dana kada utvrdi dohodak iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 64.

Ministar financija se posebno ovlašćuje da provedbenim propisima propiše:

1. neoporezive iznose nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 4.),
2. neoporezive iznose učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga prema posebnim propisima (članak 10. točka 6.),
3. neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka po osnovi nesamostalnog rada koje poslodavci isplaćuju radnicima i drugim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona i neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka poduzetnika te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 9. i 10.),
4. neoporezive iznose po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu (članak 10. točka 11.),
5. neoporezive iznose stipendija učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima (članak 10. točka 12.),
6. neoporezive iznose sportskih stipendija koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje (članak 10. točka 14.),
7. neoporezive iznose nagrada za sportska ostvarenja i naknada sportašima amaterima prema posebnim propisima (članak 10. točka 16.),
8. neoporezive iznose primitaka koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u

Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, te način i uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 20.),

9. oblik i sadržaj poslovnih knjiga i računa te način vođenja poslovnih knjiga fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost (članak 23., u svezi sa člankom 18.),

10. osnove i mjerila za utvrđivanje tržišnih cijena (članak 28.),

11. oblik i sadržaj izvješća o uplaćenim porezno priznatim premijama životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja (članak 31. stavak 4.),

12. oblik i sadržaj prijave o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti (članak 34. stavak 7.),

13. mogućnosti i načine korištenja osobnog odbitka za poreznog obveznika i uzdržavane članove njegove uže obitelji (članak 36.),

14. način uračunavanja inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak (članak 37. stavak 4.),

15. oblik i sadržaj godišnje porezne prijave (članak 42. stavak 1.),

16. način utvrđivanja i plaćanja predujma poreza na dohodak (članci 45. do 52.),

17. oblik i sadržaj porezne kartice (članak 46. stavak 1.),

18. uz suglasnost ministra rada i mirovinskoga sustava, oblik, sadržaj, rokove te način dostavljanja podataka o isplaćenim primicima i uplaćenom predujmu poreza za potrebe Porezne uprave i Središnjeg registra osiguranika (članak 31. stavak 4., članak 46. stavak 4. i 5., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 6., članak 51. stavak 7., članak 60. stavak 5.),

19. oblik i sadržaj prijave o početku obavljanja samostalne djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja inozemnog dohotka (članak 58. stavak 1. u svezi sa člankom 62.),

20. isplate koje se obveznicima poreza na dohodak mogu izvršiti na ostale račune sukladno posebnim propisima te u gotovom novcu (članak 61.).